

Skötselplan för Flisbrons naturreservatet i Vetlanda kommun

Innehållsförteckning

1. Syftet med naturreservatet	3
2. Beskrivning av området	4
2.1. Administrativa data	4
2.2. Topografi, geologi och hydrologi	5
2.3. Historik och markanvändning	5
2.4. Växt- och djurliv	5
2.5. Friluftsliv	6
2.6. Bebyggelse och anläggningar	6
2.7. Källförteckning	6
3. Mål och skötselåtgärder för naturreservatet	7
3.1. Övergripande mål med skötseln	7
3.2. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder	7
3.3. Oplanerade övergripande åtgärder	8
3.4. Friluftsliv och gränser	9
3.5. Sammanfattning av planerade Skötselåtgärder	10
4. Dokumentation och uppföljning	10
4.1. Uppföljning av skötselåtgärder	10
4.2. Uppföljning av bevarandemål	10
5. Bilagor	10
2a Artlista	10
2b Skötselplankarta	10

Skötselplanens giltighetstid

Skötselplanen har upprättats av Länsstyrelsen i Jönköpings län 2024 och gäller tills vidare men bör revideras när tillsyn eller uppföljning visar att behov finns. Beslutets syfte och föreskrifter sätter ramarna för skötselplanens revidering. Beslut om naturreservat fattades den 7 maj 2024.

Vid frågor om skötsel av naturreservat kontakta Länsstyrelsens växel, telefon: 010-223 60 00.

1. Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara och vårda en flerskiktad och olikåldrig barrblandskog med lång kontinuitet av gran och tall och gamla träd på basisk berggrund
- bevara och vårda biologisk mångfald, främst mykorrhizasvampar och kärlväxter, som är knutna till en flerskiktad och olikåldrig barrblandskog med lång kontinuitet av gran och tall och gamla träd på basisk berggrund
- inom ramen för bevarande av naturvärdena ge besökare möjlighet till naturupplevelser och ett rikt friluftsliv

Syftet ska uppnås genom att:

- barrblandskogen lämnas i huvudsak utan åtgärder med utrymme för åtgärder för att gynna enskilda hotade och/eller hänsynskrävande arter, främst kontinuitetsberoende mykorrhizasvampar och kärlväxter
- åtgärder genomförs för att gynna kontinuitet av gran och tall och förekomst av gamla träd av gran och tall
- ung skog restaureras för att på sikt hysa samma naturvärden som den äldre barrblandskogen

2. Beskrivning av området

2.1. Administrativa data

Namn	Flisbron
Skyddsform	Naturreservat
Areal	16,5 hektar (ha) varav vatten 0 ha
Beslut om Natura 2000	Nej
IUCN-kategori	IV – Habitat/Artskyddsområde
Miljömål	Levande skogar, Ett rikt växt- och djurliv
Län	Jönköping
Kommun	Vetlanda
Socken	Alseda
Naturgeografisk region	Sydsvenska höglandets centrala och östra delar (13)
Mittpunktskoordinater	N 6361607 – E 521333 (SWEREF99TM)
Lägesbeskrivning	Området ligger strax 2 km öster om Repperda, mitt emellan Holsbybrunn och Kvillsfors, och ca 2,8 km norr om Skirö kyrka
Fastighet	Del av Repperda 8:4 Nyttjanderätter och servitut redovisas i sakägarförteckningen, bilaga 3
Fastighetsägarkategori	Enskilda
Gräns	Enligt beslutskartan, bilaga 1. Gränsen ska mätas in enligt Naturvårdsverkets riktlinjer.
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jönköpings län

Areal per markslag

Skog	16,5 ha
------	---------

Naturtyper

Natura 2000-habitat

Granskog	7,5 ha	Taiga (9010)	5,0 ha
Tallskog	0,5 ha	Taiga (9010)	0,5 ha
Barrblandskog	6,4 ha	Taiga (9010)	6,4 ha
Hygge	2 ha	Ej natura 2000 habitat	
Vägar	0,1 ha	Ej natura 2000 habitat	

2.2. Topografi, geologi och hydrologi

Enligt befintlig berggrundskartering av området utgörs berggrunden av granit och bitvis gnejsiga bergarter, dvs sura bergarter. Artsammansättningen inom området visar dock på en tydlig påverkan av basisk berggrund men dess förekomst är inte känd genom kartering. Jordarten utgörs främst av sandig morän, men det finns även mindre områden av isälvsediment och urberg.

Området är lätt kuperat med en nordvänd sluttning i reservatets södra del. Sluttningen är på sina ställen ganska blockrik och svårtillgänglig, utöver det är reservatet relativt lättströvad. I sydöstra delen ligger reservatets högsta punkt på cirka 155 meter över havet och den lägsta punkten på cirka 126 meter över havet ligger i nordvästra delen. Hela reservatet ligger inom Emåns huvudavrinningsområde.

2.3. Historik och markanvändning

Artsammansättningen i Flisbron visar på en lång skoglig kontinuitet av barrskog. Skogsbete har sannolikt förekommit. Den ekonomiska kartan från 1950-talet och generalstabskartan från 1876 visar att området varit skog en längre tid. Ett mindre område i reservatets norra del avverkades 2014.

Inom naturreservatet finns två fornlämningar som bedömts tillkommit innan 1850, i öst finns lämningar av ett torp (nummer L1974:1977) och i väst finns en milstolpe av kalksten (nummer L1974:1425).

2.4. Växt- och djurliv

Flisbron är en grandominerad flerskiktad barrblandskog uppkommen på en delvis basisk berggrund. Det finns ett stort inslag av lövträd såsom al, asp och björk, samt en stor andel gamla tallar. Ett mindre område i reservatets norra del avverkades 2014 och på hygget finns det rikligt med sly och uppkommen föryngring. Flisbron är lätt kuperat med en nordvänd sluttning i den södra delen och delar av denna sluttning är på sina ställen ganska blockrik. Död ved förekommer sparsamt i hela reservatet.

Bottenskiktet utgörs av vanliga mossor såsom väggmossa, husmossa och kvastmossa. Fältskiktet utgörs främst av blåbär- och lingonris, men även svinrot, slättergubbe, blåsippa, piprör, vispstarr och den rödlistade orkidén knärot förekommer. Skogen har lång kontinuitet av gran och tall på basisk mark och har en stor artrikedom med flera ovanliga och rödlistade arter, särskilt mykorrhizasvampar. Här finns

bland annat dropptaggsvamp, rödfläckig zontaggsvamp, svart taggsvamp, grantaggsvamp och blå taggsvamp. Det finns en rik förekomst av orange taggsvamp som är en art beroende av hög och jämn luftfuktighet i gamla, ostörda skogsmiljöer med kontinuitet av gran och tall.

Djurlivet är dåligt undersökt.

Kända förekomster av signalarter och rödlistade arter finns samlade i bilaga 2a.

2.5. Friluftsliv

Flisbron är inte något välbesökt område även om det är lättströvat. Det finns inte några stigar eller andra anordningar för besökare.

2.6. Bebyggelse och anläggningar

Flisbron berörs av en väg som går genom reservatets västra del. I sydvästra hörnet bredvid vägen finns ett jakttorn. I övrigt finns det ingen bebyggelse eller andra anläggningar inom reservatet.

2.7. Källförteckning

Kulturmiljöregistret. Riksantikvarieämbetet.

Länsstyrelsen och Skogsvårdsstyrelsen. Strategi för formellt skydd av skog i Jönköpings län. Meddelande 2020:4.

SGU. Jordartskarta

SGU. Berggrundskarta

Skogsstyrelsen. Nyckelbiotopsbeskrivningar.

www.artportalen.se

3. Mål och skötselåtgärder för naturreservatet

3.1. Övergripande mål med skötseln

Flisbron ska utgöras av en flerskiktad och olikåldrig barrblandskog med naturvärden knutna till en lång trädkontinuitet av både gran och tall på basisk berggrund. Området ska hysa en biologisk mångfald, främst mykorrhizasvampar och kärlväxter, knutna till en flerskiktad olikåldrig barrblandskog med lång skoglig kontinuitet på basisk berggrund.

Skogen ska i huvudsak lämnas utan åtgärd med utrymme för åtgärder för måttlig markstörning för att gynna naturvärden knutna till kontinuitet av gran och tall och äldre träd. Ungskog ska utvecklas till att på sikt efterlikna och skötas som den äldre grandominerade barrblandskogen.

Om betesdjur finns att tillgå kan det även bli aktuellt att ha bete med tillhörande stängsling inom naturreservatet. Detta förutsätter att betestrycket är på en nivå som inte skadar naturvärdena.

Hela reservatet är ett enda skötselområde med ett delområde.

3.2. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

För skötselområdesindelning, se skötselplankarta bilaga 2b.

Skötselområde 1	Grandominerad barrblandskog	16,5 ha
Naturtyp:	Granskog	7,5 ha
	Tallskog	0,5 ha
	Barrblandskog	6,4 ha
	Hygge	2 ha
	Vägar	0,1 ha
Natura 2000-habitat:	Taiga (9010)	11,9 ha

Områdesbeskrivning

Flerskiktad grandominerad barrblandskog med inslag av lövträd. Det finns naturvärden knutna till lång kontinuitet av gran och tall på basisk mark, särskilt mykorrhizasvampar. Området är lätt kuperat med en nordvänd sluttning i den södra delen som på sina ställen är

ganska blockrik. Bottenskiktet utgörs av vanliga mossor som vägg- och husmossa. Fältskiktet utgörs främst av blåbärs- och lingonris, även blåsippa och knärot finns. Död ved förekommer sparsamt. Det finns ett område som utgörs av ett hygge på 2 hektar, delområde 1a.

Bevarandemål

Området ska utgöras av en flerskiktad olikåldrig barrblandskog med lång kontinuitet av både gran och tall på basisk berggrund. Området ska hysa arter, särskilt mykorrhizasvampar och kärlväxter, knutna till denna naturtyp. Det ska finnas död ved. Området ska bestå av 16,4 hektar taiga.

Restaureringsåtgärder

- Mellan 2024 till 2030, inom delområde 1a, genomförs måttlig markstörning, punktbränning, röjning och eventuellt luckhuggning för att skapa en flerskiktad barrblandskog med inslag av lövträd.

Löpande skötselåtgärder

- Vid behov görs försiktig röjning av gran och markstörning för att gynna tall.
- Med 5–10 års mellanrum inventeras behovet av att skapa blottad jord i syfte att gynna marksvampar. I anslutning till inventeringen görs den markstörning som bedöms nödvändig.

3.3. Oplanerade övergripande åtgärder

Inom hela naturreservatet är det tillåtet att bekämpa invasiva främmande arter som kan motverka syftet med naturreservatet.

Vid behov får åtgärder genomföras för att undvika eller begränsa storskaliga angrepp av åttatandad granbarkborre genom utplacering av fällor, utläggning av fångstvirke, fällning av angripna granar, rotkapning av vindfällda granar och mekanisk reducering av yngelutrymme i färsk bark. Fällda träd ska i första hand lämnas i naturreservatet, men fällda färskt angripna träd kan i undantagsfall transporteras ut om områdets prioriterade bevarandevärden påtagligt hotas. Eventuellt infört fångstvirke ska föras ut ur naturreservatet.

3.4. Friluftsliv och gränser

Inom naturreservatet Flisbron görs inga anordningar för besökare, förutom gränsmarkering och uppsättning av informationstavla.

Bevarandemål

Gränsmarkeringen för området ska vara i gott skick. Besökare till reservatet ska kunna ta del av föreskrifter och information om områdets naturvärden genom informationstavlor som är i gott skick. Informationen i området ska förhöja upplevelsen av besöket, hjälpa besökarna att få sina förväntningar uppfyllda och bidra till att syftet med områdesskyddet uppnås.

För lokalisering av informationstavla, kartbilaga 2b.

Skötselåtgärder

- Naturreservatets gränser ska markeras enligt Naturvårdsverkets anvisningar inom 1 år efter att beslutet om naturreservatet vunnit laga kraft.
- Informationstavla ska placeras ut inom 1 år efter att beslutet om naturreservatet vunnit laga kraft.
- Informationstavlor ska innehålla karta över området, information om naturreservatets naturvärden samt naturreservatsföreskrifter för allmänheten.

3.5. Sammanfattning av planerade skötselåtgärder

Åtgärd	Var	När
Gränsmarkering	Yttergräns	Inom 1 år efter att beslutet om naturreservatet vunnit laga kraft
Informationsskylt	Förslag på lämplig plats är markerad på kartan	Inom 1 år efter att beslutet om naturreservatet vunnit laga kraft
Punktbränning, markstörning, luckhuggning och röjning av gran	Delområde 1a	Mellan 2024 till 2030
Försiktig röjning av gran och markstörning för att gynna tall	Hela reservatet	Vid behov
Inventering av behov och markstörning	Hela reservatet	Med 5–10 års mellanrum

4. Dokumentation och uppföljning

4.1. Uppföljning av skötselåtgärder

Skötselåtgärder som utförs inom naturreservatet ska följas upp och dokumenteras enligt Naturvårdsverkets och Länsstyrelsens riktlinjer.

4.2. Uppföljning av bevarandemål

En fördjupad uppföljning av naturreservatets värden (natur- och friluftslivsvärden) och de uppsatta bevarandemålen bör ske. Uppföljningen ska ske enligt riktlinjer för uppföljning av skyddade områden. Uppföljning bör även göras av förekomst av ovanliga mykorrhizasvampar som förekommer i naturreservatet.

5. Bilagor

2a Artlista

2b Skötselplankarta